

Jaarverslag 2021 NatuurWerkgroep Gemeente Rucphen

Inleiding

De wereldleiders zijn dit jaar bijeen geweest op de biodiversiteitstop in China en vervolgens op de klimaattop in Schotland. Biodiversiteit en klimaat; twee zijdes van dezelfde medaille. Uiteindelijk komt het neer op het leefbaar houden van onze planeet. Er zijn een aantal hoopvolle afspraken gemaakt. De wereld veranderen is zo eenvoudig nog niet. Sir David Attenborough spoort ons aan: 'Laten we de hoop niet verliezen. Alleen dan kunnen we het tij keren.'

Je hebt grote organisaties die op wereldniveau de koers proberen te wijzigen en je hebt kleine organisaties die met de voeten in de modder staan en lokaal impact hebben. Zo heeft de NatuurWerkgroep dit jaar, ondanks het tweede coronajaar, niet stilgezeten. De projecten Forest Fitness, Flower Power en Natuurindekern zijn gewoon doorgedaan, terwijl de vrijdagvrijwilligers, de zaterdagvrijwilligers en weidevogelvrijwilligers opnieuw hun bijdrage aan het behoud, beheer en uitbreiding van onze natuur hebben geleverd.

Bestuur

De samenstelling van het bestuur was: Kees Kools, voorzitter; Cees Terpstra, secretaris; Toine Wagemakers, penningmeester; Harrie Tak, bestuurslid; Frank Nooijens, bestuurslid. Theo Hagendoorn verzorgde de boekhouding, de website en de incasso van de contributies.

Leden en donateurs

Het ledenaantal maakte in 2021 opnieuw een groei mee, mede dankzij deelnemers aan het Forest Fitness project, die zich als lid aanmeldde. Doordat slechts 1 lid zich afmeldde i.v.m. verhuizing naar elders, naderen we het aantal van 200 leden.

<u>Omschrijving</u>	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Stand 1-1	182	163
Bij	<u>11</u>	<u>24</u>
	193	187
Af	<u>1</u>	<u>5</u>
Stand 31-12	<u><u>192</u></u>	<u><u>182</u></u>

Financieel

Het jaar werd afgesloten met een positief saldo van € 1.342,43. De reserve nam daardoor toe tot € 19.454,02. De ontvangsten vielen mee door de ontvangst van een legaat van € 750,00. De uitgaven waren hoger dan vorig jaar v.w.b. Forest Fitness en Natuur in de kern.

In de jaarrekening 2021 leest u hierover meer.

Wandelingen, bijeenkomsten en excursies

Door de coronamaatregelen zijn er dit jaar geen wandelingen georganiseerd. Activiteiten die wel doorgingen waren:

- . vrijdag 28 mei - NL Doet - opschonen randen akker Brabant Water te Schijf;
- . zaterdag 29 mei - NL Doet - opschonen randen vlinderbaan defensie;
- . vrijdag 24 september Algemene ledenvergadering met presentatie Landgoed De Moeren;
- . vrijdag 5 november - Natuurwerkdag - opschonen randen akker Brabant Water te Schijf;
- . zaterdag 6 november - Natuurwerkdag - opschonen heide Landgoed Schijf;
- . zaterdag 6 november – Natuurwerkdag – opschonen heide Landgoed de Moeren;
- . vrijdag 10 november - Nationale Boomplantdag;
- . zaterdag 27 november - Plan Boom - uitdelen 250 boompjes.

Groene Platform Rucphen

Dit platform kwam in 2021 drie keer in constructieve sfeer bijeen met als belangrijkste onderwerpen: ecologisch maaibeheer, EVZ 's, waterbeheer, klimaatverandering, Stila, BOOMbeleid, groenbeleid, en gebiedsontwikkelingen.

Er werden 2 separate bijeenkomsten gehouden over de in 2022 uit te werken omgevingsvisie en een bijeenkomst over het Landschap Ontwikkeling Plan dat in 2022 als omgevingsproject wordt uitgewerkt.

Overleg met gemeente

In het overleg kwamen, naast die van het Groene Platform Rucphen, o.a. de volgende zaken aan de orde: Aanleg eekhoornbruggen, illegale kap, compensatieregeling kapvergunningen, illegale activiteiten in het Natuur Netwerk Brabant, Natuurindekern, aanleg Leijkenweg, en renovatie bijenrotonde.

Daarnaast werd deelgenomen aan sessies t.b.v. de Visie Warmtetransitie en het Groenbeleid. Tevens werden er zienswijzen en inspraakbeurten geweid aan de Visie Zonne- en windenergie.

Werkgroepen

Voor de activiteiten van de werkgroepen van onze vereniging verwijzen we graag naar de desbetreffende verslagen. Met instemming hebben we kennis van deze verslagen genomen en van de daaraan ten grondslag liggende activiteiten. De inzet van de werkgroepen maken van onze vereniging een ware NatuurWerkgroep.

Ten slotte

Graag bedanken we alle leden, donateurs, coördinatoren en vrijwilligers voor hun bijdrage aan het functioneren van onze vereniging. We vertrouwen er op dat we met hen in 2022 in goede gezondheid op de ingeslagen weg naar meer nieuwe natuur zullen voortgaan.

Het bestuur van de NatuurWerkgroep Gemeente Rucphen

22 februari 2022

Verslagen van de werkgroepen van de NatuurWerkgroep Gemeente Rucphen 2021

Bloemenakkers/Flower Power

Doordat in 2021 een deelnemer afhaakte, beheren we nu 15 ha bloemrijke kruidenakkers. Het beheer is op de gebruikelijke wijze uitgevoerd. De inventarisaties van de kruiden vonden op meerdere donderdagochtenden plaats. Waar nodig hebben we in het najaar op een aantal akkers het basismengsel meerjarige akkerbloemen uitgezaaid. Vanwege de corona pandemie hebben we opnieuw geen wandeling kunnen organiseren.

Bosbeheer/Forest Fitness

In 2021 is de NatuurWerkgroep doorggegaan waar het in 2020 gestopt was. Forest Fitness was een succes in 2020 met maar liefst 23 deelnemers. In het voorjaar van het afgelopen jaar is Forest Fitness opnieuw bij bouseigenaren, enthousiastelingen over bos en natuur en andere geïnteresseerden door middel van een persbericht, een interview bij Radio Rucphen, een advertentie bij de TV krant en het verspreiden van een flyer onder de aandacht gebracht.

In totaal hebben 10 deelnemers aan Forest Fitness 2021 meegedaan, waarvan een aantal bekende, maar ook onbekende gezichten. Met de financiële ondersteuning van Landstad de Baronie en de Brabantse Milieufederatie was het mogelijk om deze 10 deelnemers te ondersteunen in het revitaliseren van hun bos door het aanplanten van strooisel verbeterende soorten. De inzet van de talloze vrijwilligers maakten het werk in het veld mogelijk. De ervaring van Forest Fitness 2021 maakte voor hen de voorbereiding en uitvoering op de diverse bospercelen een stuk gemakkelijker.

In augustus zijn de eerste inventarisaties gestart en in december zijn de bomen bij de diverse bouseigenaren geplant. Het soortenpalet dit jaar varieerde van de gewone esdoorn tot en met de boomhazelaar. In totaal zijn er bijna 1000 boompjes en struiken geplant. Uniek aan de editie van dit jaar was het aanplanten van alleen voedselsoorten in het bos van camping de Posthoorn. In dit bos zijn langs een beleefroute tamme kastanje, zoete kers en de hazelaar aangeplant. Langs het pad staan 2 paaltjes die verwijzen naar informatie over het project. Op deze manier proberen we ook de toerist van buiten de gemeente Rucphen te informeren en enthousiast te maken over bomen en bossen.

Het bestuur en de vrijwilligers van de NatuurWerkgroep gemeente Rucphen kijken met tevredenheid terug op het Forest Fitness project. Het streven is om in 2022 de derde editie van Forest Fitness te organiseren. De eerste geïnteresseerden hebben zich alweer gemeld.

Natuur en omgeving

De werkgroep hield zich vnl. bezig met het kritisch volgen van omgevingsvergunningen, illegale kap en kapvergunningen. In meerdere gevallen werd melding van illegale kap gedaan

Een aantal keren werd een reactie ingediend tegen een (ontwerp)bestemmingsplan waarin onvoldoende groencompensatie of zekerheid omtrent de groene maatregelen werd geboden in de betreffende verbeelding en/of regels.

Beleidsmatig werd aandacht besteed aan het BOOMbeleid, het Groenbeleid, de Visie zonne- en windenergie en aan de omgevingsvisie.

Natuurindekern

In samenwerking met de gemeente Rucphen en de Heemtuin Rucphen werd dit project dit jaar voor de kern Rucphen uitgevoerd. Door de extra financiële steun van het Buurnatuur- en buurtwaterfonds werden er 65 nestkasten, 60 fruitbomen, 40 overige bomen, 70 struiken, 195 kruidenplanten, 180 overige planten en 65 zakjes bloemenzaad uitgedeeld.

PR en werving

Elke maand is er een nieuwsbrief uitgebracht om onze leden nader te informeren. Naast onze leden is er ook een grote groep geïnteresseerden die deze nieuwsbrief ontvangt.

Er zijn meerdere persberichten opgesteld en geplaatst in de Bode en BN/de Stem. De persberichten hadden betrekking op het Forest Fitness project, Natuurindekern, en Plan Boom.

Twee maal was er hierover een radio-interview op Radio Rucphen met Cees Terpstra.

Vrijwillig landschapsbeheer - vrijdagochtendgroep

De vrijdaggroep landschapsbeheer heeft in 2021 het hele jaar diverse werkzaamheden uitgevoerd. Dit jaar is de groep uitgebreid tot 12 waarvan 2 vrouwen. Hierdoor hebben we ook nog al wat meer uren gemaakt namelijk 1330 Het grootste project was het bos van Camping de Posthoorn waar we in 17 weken ruim 450 uren, aan het verwijderen van Amerikaanse vogelkers en het opnieuw aanplanten hebben gemaakt.

Overzicht per maand:

Januari: 3 x Onderhoud Landschapselement Lokkerstraat in Sprundel, 1 x Opschonen terrein bij een particulier in Rucphen.

Februari: 1 x Sneeuwvrij, 3 x Onderhoud Hippelbos, Bosstraat Sprundel.

Maart: 2 x Onderhoud Hippelbos Bosstraat Sprundel, 1 x Onderhoud natuurbeleving pad en ommetje Achterhoek, 1 x Onderhoud bijenrotonde Gebrande Hoefstraat.

April: 5 x Onderhoud bos Camping de Posthoorn.

Mei: 1 x Onderhoud bos Camping de Posthoorn, 1 x Onderhoud bijenrotonde Gebrande Hoefstraat, 1 x Japanse duizendknoop verwijderen Keijtenburgstraat, 2 x NL Doet bij Brabant Water en vlinderbaan defensie.

Juni: 2 x Am vogelkers verwijderen achter Heemtuin, 1 x Wilgen opslag verwijderen kruidenakker in Etten-Leur, 1 x Onderhoud bijenrotonde Gebrande Hoefstraat.

Juli: 2 x Am vogelkers verwijderen Eekhoornbosje Baanvelden, 2 x Onderhoud wandelroutes Rucphense bossen.

Augustus: 2 x Onderhoud wandelroutes Rucphense bossen, 1 x Onderhoud bijenrotonde Gebrande Hoefstraat, 1 x Jacobskruiskruid verwijderen Bakkersmeer.

September: 4 x Onderhoud bos Camping de Posthoorn.

Oktober: 4 x Onderhoud bos Camping de Posthoorn, 1 x Onderhoud wandelpad Jagtenberg, Posthoorn.

November: 3 x Aanplant bijenrotonde Gebrande Hoefstraat, 1 x Boomplantdag in alle 5 de kerkdorpen, 1 x Am vogelkers verwijderen voedselbos Nouws, Kerkstraat.

December: 1 x Planten eekhoornbosje en achter heemtuin, 1 x Forest Fitness aanplant 7 kloempen, 3 x Planten bos Camping de Posthoorn.

Vrijwillig landschapsbeheer - zaterdagochtendgroep

Door de coronamaatregelen van de overheid werd in januari, februari en maart niet gewerkt.

Na de vakantie werd in augustus poel 7 op de Pannenhoef opgeschoond.

In September werd poel 12 op de Pannenhoef opgeschoond en poel 2 op de Krabbenbossen werd opgeschoond.

Verder werd begonnen met het opschonen van poel 1 bij Jack Verhulst (Hilkenshoeve)

In Oktober gingen we verder met het opschonen van poel 1 bij Jack Verhulst (Hilkenshoeve) en werden er zes knotwilgen geknot.

Op de Pannenhoef werd verder gegaan met het verwijderen van houtopslag op de weide langs de blauwe route.

In November Op de Pannenhoef werd verder gegaan met het verwijderen van houtopslag op de weide langs de blauwe route.

Op 6 November werd de Natuurwerkdag georganiseerd op landgoed de Moeren

Op 11 November werd de Boomplantdag in Zegge gedaan en verder werd er begonnen met het verwijderen van houtopslag langs de weidevijver op de Vloeiwei. Tevens werd een ongenummerde poel aan de vijverwei opgeschoond op de Vloeiwei.

In December werd verder gegaan met het verwijderen van opslag langs de weidevijver op de Vloeiwei.

Op de Pannenhoef werd bij poel 3 op de Riggen een knotwilg geknot.

Er werd 716 uur gewerkt door volwassenen en 36 uur door kinderen.

Met dank aan Ad, Hans, Gerard, Wim, Els, Frans, Hubert, Henk, Tonny, Toin, Jan, Marieta, Els, Eric-Jan Suze, Leo, Irene, Lisa, Johan.

Vrijwillige Weide- en akkervogelbescherming

Op 3 maart was er de Provinciale Jaaravond. Dit keer niet op het Provinciehuis, maar een digitale startavond! Er keken deze avond 800 weide- en akkervogelbeschermers mee!

Na een welkomstwoord van Jan Baan, directeur Brabants Landschap, nam Jochem Sloothaak, Provinciaal coördinator, de hoogtepunten van seizoen 2021 voor zijn rekening.

Daarna besprak Fien Oost, nieuwe medewerkster soortenbescherming Brabants Landschap, de resultaten van het beschermingswerk.

De kennisquiz boerenlandvogels, gepresenteerd door Marco Renes en Jochem, was bepaald niet gemakkelijk!

Na de pauze kwam Elies Lemkes, gedeputeerde Provincie Noord-Brabant, aan het woord over landbouw, weidevogels en vrijwilligers in Brabant.

Tot slot was er de gebruikelijke uitreiking van de oorkonde. Deze keer kwam de eer bij Jan Baan te liggen, vanwege zijn verdiensten voor de Weidevogelbescherming en zijn komend afscheid van Brabants Landschap!

Door het ontbreken van de fysieke startavond, konden geen beschermingsmaterialen en jaarverslagen meegenomen worden! Jan Kiewit heeft deze op donderdag 18 maart in Made opgehaald.

Ook dit jaar was er jammer genoeg heel weinig fysiek contact met de agrariërs en de weidevogelbeschermers! Jammer was ook, dat bij een aantal weidevogelbeschermers de resultaten tegenvielen door verandering van grondgebruik, bijv. het omzetten van maisland in grasland!

Frans van Kalmthout deed wederom mee aan "Kansen voor de kievit". Op een van zijn percelen zijn meer dan 5 legsels van de kievit gevonden. Op dit perceel hebben daarna, gedurende langere tijd, geen bewerkingen meer plaats gevonden. Dit in combinatie met een braakstrook. Door minder activiteiten worden meer jonge pullen volwassen en wordt de kans, dat ze door bewerkingen sneuvelen, aanzienlijk verkleind! Aan deze overeenkomst, die onder "Maatregelen voor kievit op bouwland" valt, krijgt de deelnemende agrariër een financiële vergoeding vanuit Brabants Landschap.

Op vrijdag 29 oktober was er in de Vlaamse Schuur op Landgoed de Hoevens in Alphen de afsluiting van het weidevogelseizoen en de excursie van de coördinatoren.

Deze dag verving de coördinatoren-avonden, die anders in de regio gehouden zouden worden!

In de ochtend werd er onder leiding van Fien Oost en Jochem Sloothaak vergaderd en werd er aan de hand van digitale beelden een uiteenzetting gegeven over het weidevogelseizoen 2021.

Na de lunch met producten uit de streek, werd er een excursie gehouden over het landgoed. Het was een mooie en leerzame wandeling langs "het oude en het nieuwe." In het bijzonder de nieuwe genomen maatregelen, speciaal voor akker- en struweelvogels, werden fijn uitgelegd door eigenaar Floris van der Lande en adviseur Willem van Kruisbergen.

Na afloop werden we allen verrast met een mooie mok met de beeltenis van of de kievit, de grutto of de tureluur! Dit o.a. als dank voor het coördineren van de activiteiten op het gebied van weidevogelbescherming in de diverse regio's van de provincie Noord-Brabant!

De resultaten van het weidevogeljaar 2021 en (2020) zijn:

In de Gemeente Rucphen: Kievit: 40 (56), Patrijs: 3 (7) en Scholekster 9 (12);

In de Gemeente Etten-Leur: Kievit: 16 (11), Patrijs: 1 (2) en Scholekster 5 (2).

Deze resultaten zijn weliswaar lager dan vorig jaar, maar liggen op het gemiddelde van Noord Brabant.

Voorts zijn de beschermde jongen van de Graspieper (1), de Roodborsttapuit (2), de Kleine Plevier (1) en de Wilde Eend (2) waargenomen.